

ספר החינוך פרשת קרח מצוה שצה

משרשי המצוה, לפי שבט הלוי בחר השם בתוך אחיו לעבודתו תמיד במקדשו, על כן היה מחסדו עליהם לתת להם מחיתם דרך כבוד, כי כן יאות למשרתי המלך שתהיה ארוחתם מזומנת להם על ידי אחרים שיכינוה להם ולא יצטרכו הם ליגע בדבר זולתי בעבודת המלך היקרה.

ספר מורה הנבוכים חלק ג פרק לט

ענין התרומה והמעשר כבר באר סבתם כי אין לו חלק ונחלה עמך, וכבר ידעת סבת זה כדי שיהיה זה השבט כולו מיוחד לעבודת השם ולדיעת התורה, ולא יתעסק לא בחרישה ולא בזריעה רק יהיה להשם לבד, כמ"ש יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ישימו קטורה וגו'

ספרי במדבר פרשת קרח פיסקא קי

כרת הכתוב ברית עם אהרן על כל קדשי הקדשים לגזור דין ולכרות להם ברית לפי שבא קרח כנגד אהרן וערער על הכהונה משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שהיה לו בן בית ונתן לו שדה אחת במתנה ולא כתב ולא חתם ולא העלה לו בערכיים בא אחד וערער כנגדו על השדה אמר לו המלך כל מי שירצה יבוא ויערער כנגדך על השדה בוא ואני כותב ואני חותם ואני מעלה לך בערכיים כך בא קרח וערער על הכהונה כנגדו אמר לו המקום כל מי שירצה יבא ויערער כנגדך על הכהונה בוא ואני כותב ואני חותם ואני מעלה לך בערכיים לכך נאמרה פרשה זו סמוך לקרח.

במדבר רבה פרשת קרח פרשה יח

ויקח קרח מה כתיב למעלה מן הענין (במדבר טו) ועשו להם ציצית קפץ קרח ואמר למשה טלית שכולה תכלת מהו שתהא פטורה מן הציצית א"ל חייבת בציצית א"ל קרח טלית שכולה תכלת אין פוטרת עצמה ארבע חוטין פוטרות אותה, בית מלא ספרים מהו שיהא פטור מן המזוזה אמר לו חייב במזוזה א"ל כל התורה כולה רע"ה פרשיות אינה פוטרת את הבית פרשה אחת שבמזוזה פוטרת את הבית אמר לו דברים אלו לא נצטוית עליהן ומלבך אתה בודאן

ספר תפארת ישראל פרק כב

וקרח אשר רצה להפיל את משה בטענתו, חרבו באה בלבו. כי אדרבה, זה ראייה, כי גם שם אין הדין כך. כי צריך שיהיה דומה לכסא הכבוד, וכסא הכבוד הוא מיוחד. לכך צריך חוט מיוחד שאינו מן הטלית, רק נבדל לעצמו. וכאשר הטלית כולה תכלת, אין דמיון התכלת הזה אל כסא הכבוד שהוא מיוחד, ולכך צריך חוט מיוחד שאינו מן הטלית. וכך ישראל, אף על גב שכל ישראל כולם קדושים, צריכים אל כהן מיוחד נבדל מהם. לא שיהיו הכל כהנים, כי צריך שיהיה כאן כהן מיוחד

ויקרא רבה פרשת צו פרשה י

וירא אהרן מה ראה אמר אהרן אם בונין הן אותו הסרחון נתלה בהן מוטב שיתלה הסרחון בי ולא בישראל רבי אבא בר יודן בשם ר' אבא משל לבן מלכים שנתגאה לבו עליו ולקח את הסייף לחתך את אביו א"ל פדגוגו אל תייגע את עצמך תן לי ואני חותך הציץ המלך עליו א"ל יודע אני להיכן היתה כוונתך מוטב שיתלה הסרחון בך ולא בבני חייך מן פלטין דידי לית את זייע ומותר פתורי את אכיל עשרים וארבע אנונס את נסיב כך מן פלטין דידי לית את זייע ומן המקדש לא יצא ומותר פתורי את אכיל והנותר מן המנחה עשרים וארבעה אנונס את נסיב אלו כ"ד מתנות כהונה שניתנו לאהרן ולבניו אמר לו הקב"ה לאהרן אהבת צדק אהבת לצדק את בני ושנאת מלחייבן על כן משחך אלהים אלהיך אמר לו חייך שמכל שבטו של לוי לא נבחר לכהונה גדולה אלא אתה (ויקרא ח) קח את אהרן ואת בניו אתו.

רש"י במדבר פרק ג

ואני הנה לקחתי - ואני מהיכן זכיתי בהן **מתוך בני ישראל** - שיהיו ישראל שוכרין אותן לשירות שלי. על ידי הבכורות זכיתי בהם ולקחתיים תמורתם, לפי שהיתה העבודה בבכורות, וכשחטאו בעגל נפסלו, והלויים שלא עבדו עבודה זרה נבחרו תחתיהם:

אלשיך ויקרא פרשת אמור פרק כא

מאמרם ז"ל על ענין הפרה אדומה (במדבר רבה יט ח), ח"ל משל לשפחה שולדה טינף פלטיין של מלך אמר המלך תבא אמו ותקנח, כך תבא הפרה ותכפר על מעשה העגל. והוא בהעיר כי הלא יקשה כי לא לכפר על עון העגל באה הפרה, רק לטהר את הטמאים... והנה אחרי נמכר האדם אל המות, גזרה חכמתו יתברך כי גאולה תהיה לו מזוהמת נחש. וחשב מחשבתו מן אברהם עד מתן תורה להתם הזוהמא קו לקנח, כי זה היה עיקר כור הבחל של גלות מצרים וימי העמדת הר סיני לגמור מירוק וליבון הזוהמא עד תומה. ויהי כן, וכמאמרם ז"ל (שבת קמו א) ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן. ועל כן היה להם חירות ממלאך המות, כי בבטול הזוהמא אין עוד מיתה. אך אחרי כן על ידי העגל חזרה הזוהמא למקומה. ועל ידי כן חזרה המיתה הכרוכה באדם על ידי הזוהמא, כי היא מבחינת המיתה והיא דבקה בחומר ובנפש ומה גם בחלק הנשאר עם הגוף. והוא הכח הטמא אשר יטמא את הנוגע במת, ומתפשט באהלו לטמא כל הבא אל-האווה וכל אשר באהל. זה מאמר ח"ל כי העגל טינף פלטיין של מלך. כי האדם הוא פלטיין ומשכן מלכו של עולם כי היכל ה' הוא. ומה גם במתן תורה שעליהם השרה שכיתנו יתברך. זה טינפו, שהחזיר בו זוהמת נחש וטימא נפשו ויעכר גופו. ומי יקנח הזוהמא הנדבקת למטמא למת כי היא המטמאת אותו, אמו היא הפרה. זה שאמר במשל תבא אמו ותקנח... ונבא אל הענין. והוא, כי למה שהכהנים הנגשים אל ה', הוא אלהים חיים, רצה להרחיקם הקב"ה בל ידבק בידם מאומה מן טומאת זוהמת נחש אשר דבקה במת.

אורות התחיה ה'

דרכנו בחיים הלאומיים וצדודם כלפי היחש האנושי הכללי ארוכה היא מאד. ארוכים הם חיינו וארוכים הם, ע"כ, דרכינו. גדולים אנחנו וגדולות הנה משוגותינו ובשביל כך גדולות הן צרותינו, וגדולים גם תנחומותינו. אם נדע את גדולתנו אז ידעונו אנו את עצמנו, ואם נשכח את גדלנו אנו שוכחים את עצמנו, ועם שישכח את עצמו בודאי הוא קטן ושפל. רק בשכחת עצמנו הננו נשארים קטנים ושפלים, ושכחת עצמנו היא שכחת גדולתנו. נשמתנו מקפת עולם ומלאו ומצגת אותו על בסיס אחדותו העליון, ומשום כך היא בקרבה תמה וכוללת, ואין בה כלל אותם הנגודים וההרכבות השונים, הרגילים בנשמות עם ולשון. גוי אחד אנחנו, אחד כיחודו של עולם... והנה לפנינו מופיעים כהנים אנשי קדש משרתי מקדש ד' אלהי ישראל, לבם מלא אהבה וחסד, רוח הקדש שפוך על פניהם, חוכרים אנו את כל רוממות רגשי הקדש אשר מלאנו בעת ראינו את פניהם בעלותנו לרגל, בראותנו אותם בעמדם לשרת בתוך מקדשנו גאון עוזנו ומחמד עינינו. כמה נהדרים ונעימים הם לנו, ועתה הנה גרננו המלא ברכת ד' מארץ חמדה זאת אשר הנחלנו מאבותינו, וחלקי האנשים הללו, אנשי הרוח, אתנו הם. מאושרים אנו לתן להם את תרומתם בשמחה, מוצאים אנחנו בקרבנו רגש מרומם ועולים יחד עם התרומה אל אותו הגבה הרוחני ששם אנשי קדש הללו מתעלים, ונפשנו רוויה ממגד שמים

תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף טו עמוד ב

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: מאי דכתיב כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא (מלאכי ב ז) אם דומה הרב למלאך ה' צבאות - יבקשו תורה מפיהו. ואם לאו - אל יבקשו תורה מפיהו

ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק פרשת פרה

אלא מלמד שניתנה לאהרן הפרשה הזאת שלא תזח ממנו ולא מבניו ולא מבני בניו עד סוף כל הדורות זאת חוקת התורה. ויש להבין הא פרשת פרה נוהג רק בזמן שבית המקדש היה קיים ונגזר אפר פרה מאתנו. וגם ההזאה אינו בכהנים דוקא... מרמז לאור תורה שבעל פה... זה הענין שקורין פרשת פרה ואחר כך פרשת החודש ואיתא בירושלמי (מגילה פרק ג' הלכה ה') בדין הוא שתקדים החודש לפרה שבאחד בניסן הוקם המשכן ובשני נשרפה הפרה ולמה פרה קודמת שהיא טהרתן של כל ישראל. אך נראה דמדכתיב זאת חוקת התורה ולא כתיב זאת חוקת הפרה כעין דכתיב זאת חוקת הפסח בא לרמז על דרך מה שמצינו (מנחות ק"א א) שדרשו זאת תורת החטאת זאת תורת האשם כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכל וכו'. וכן זאת התורה לעולה כל העוסק בתורה אין צריך לא עולה וכו' עיין שם כן נרמז כאן במה שאמרו זאת חוקת התורה שעל ידי קריאת הפרשה יהיה כאילו הכהן שורף הפרה ומטהר את ישראל... והיינו שפועל הקריאה בפרשה והחשק שיש בלב לקיים בעת שיוכל כמו שהיה מקיים בפועל (ונתבאר שקלים מאמר ב') וכמו כן פועל הקריאה בפרשת פרה ענין טהרת הלב מטומאת הנפש. זה שאמרו שהיא טהרתן של כל ישראל... ומכאן סעד וסמך להפוסקים דקריאת פרשת פרה דאורייתא כמו שאמרו בשולחן ערוך (אורח חיים סימן תרפ"ה סעיף ז'). זה שאמרו בירושלמי דמהאי טעמא הקדימוה לפרשת פרה שהיא טהרתן של ישראל ולכן צריך להקדימה לפרשת החודש שהוא התחלת דברי תורה כמו שמובא (זוהר ח"ב ל"ט ב) שלא היה צריך להתחיל אלא מהחודש הזה לכם. שיוחקק דברי תורה בלב זה שנאמר וחק נתן למו: